

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 Febr. 1876, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag angående skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning af de lagstiftningsåtgärder, hvilka kunna och böra vidtagas mot anledningar till olyckor till sjös.

Under erinran om de lagstiftningsåtgärder, som på senare tider blifvit i England vidtagna, i syfte att förekomma, att fartyg, hvilka icke voro sjödugliga, blefve vid sjöfart använda och att dymedelst förebygga sådana sjöolyckor, hvilka kunde anses i väsendtlig mån vara en följd af bristande omvårdnad vid fartygs utrustande för sjöresor, har Herr *Axel Bergström* uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 1) förmålt, att mängden af de under senare åren inträffade sjöolyckor och dervid förspilda människolif, storleken af de förluster, som drabbat sjöförsäkringsbolagen, och åtskilliga sakförhållanden, hvilka vid en och annan hafveritredning eller s. k. dispache kommit i dagen, hos motionären stadgat öfvertygelsen, att icke heller i Sverige allt vore uti ifrågakomna hänseendet väl bestäldt, utan att omsorgen för passagerares, besättnings och lasts trygghet rätt ofta finge vika för åtrån att på hvarje resa förtjena så mycket, som möjligt; samt att det derföre vore på tiden att påkalla en lagstiftning, hvarigenom, så vidt ske kunde, aflägsnades sådana anledningar till sjöolyckor, utan hvilkas tillvaro dessa olyckor, efter menskligt sätt att döma, antagligen icke skulle inträffa. Den grundsats, att staten genom administrativa myndigheter eger öfva tillsyn och kontroll å handelssjöfarten i ändamål att trygga människolif och egendom, vore icke främmande för den svenska lagstiftningen. I sådan syftning vore nemligen i afseende på passagerareångfartyg redan den 28 April 1837 genom en Kongl. förordning meddelade föreskrifter, hvilka genom sedermera gifna stadganden och nu i ämnet gällande för-

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 7 Saml. 6 Häft.

fattningar af den 12 Februari 1864 och den 26 Augusti 1870 blifvit vidare utvecklade och skärpta; och lagstiftaren hade jemväl genom nådiga förordningen den 5 Februari 1869 med särskild omsorg sökt betrygga utvandrare mot faror till lif och helsa under resan. För vinnande af nu afsedda syftemålet erfordrades derföre förnämligast att utsträcka omförmälda, redan gällande lagstiftning i tillämpliga delar äfven till lastångfartyg och segelfartyg, ehvad dessa senare förde endast gods eller ock derjemte passagerare, samt att, i den mån sådant finnes erforderligt, vidare utveckla och fullkomna denna lagstiftning, dervid enär svenske och norske män utan åtskilnad kunna vara befälhafvare, styrmän och besättning å svenska fartyg och med hänsyn till de stora intressen i öfrigt, hvilka Sverige och Norge hade gemensamma, vore högeligen önskligt, att de reformer uti ifrågavarande delar af lagstiftningen, som komme till stånd, blefve för begge rikena vidtagna och utförda så likformigt, som möjligt. Då emellertid utarbetandet af fullständigt förslag till stadganden uti ämnet kunde med hopp om framgång uppdragas endast åt en särskildt förordnad komité, bestående icke allenast af män med rättsvetenskaplig bildning, utan äfven af sakkunnige män, har motionären föreslagit, "att Riksdagen måtte besluta aflåtande till Kongl. Maj:t af underdånig skrifvelse, innefattande anhållan, dels att Kongl. Maj:t ville låta genom särskildt dertill förordnade sakkunnige män verkställa fullständig utredning om de lagstiftningsåtgärder, hvilka lämpligen kunna och böra vidtagas mot sådana anledningar till olyckor till sjös, hvilka det kan ankomma på lagstiftningen att undanrödja och förebygga, samt, efter pröfning af komiterades betänkande och med Riksdagens medverkan, der sådan enligt grundlagarne erfordras eller eljest af Kongl. Maj:t anses önskelig, utfärda författningar i ämnet, dels ock att, derest reformer uti ifrågastäld syftning af den norska lagstiftningen jemväl ifrågakomma, egna nådig omsorg deråt, att reformerna af begge de förenade rikenas lagstiftning varda vidtagna och utförda så likformigt, som det emellan rikena bestående statsrättsliga förhållande medgifver".

I afseende å denna framställning anser sig Utskottet böra upplysa, att sedan åtskillige enskilde tyska undersåter hos den Kejsler. tyska regeringen gjort framställning om införande i den tyska lagstiftningen af bestämmelser i enahanda syftning, som med förevarande motion afses, samt den Kejsler. regeringen i anledning deraf begärt upplysning, huruvida Kongl. Maj:ts regering redan antagit eller hade för afsigt att antaga dylika bestämmelser, Kongl. Kommerskollegium uti infordradt, den 29 sistlidne Oktober afgifvet utlåtande yttrat, att Kongl. kollegium icke vore i tillfälle uttala en på sakkännedom eller erfarenhet grundad öfvertygelse om och i hvilken mån den svenska lagstiftningen uti ifrågakomma hänseendet kunde, i följd af sig företeende omständigheter och förhållanden, vara i behof af en revision eller

närmare utveckling; hvaremot, utur allmänna synpunkter och i betraktande af frågans stora vikt i och för sig, det icke syntes tvifvelaktigt, att Kongl. Maj:ts regering ej borde undandraga sig att medverka till ernående af det synnerligen viktiga mål, som, enligt hvad känt vore, i England börjat att omfattas med det lifligaste deltagande, och hvars förverkligande svårigen låte tänka sig, med mindre än de större sjöfartsidkande nationerna förenade sig om hufvudsakligen lika stadganden i ämnet; samt att, under förutsättning att denna uppfattning godkändes och svar i öfverensstämmelse dermed meddelades å den Kejsarl. tyska regeringens framställning, det syntes vidare vara nödigt, att ärendet i hela sin vidd underkastades en omfattande utredning af sakkunnige och erfarne personer; men att, då det vore bekant, att de i England senast eller under nästlidna år vidtagna lagstiftningsåtgärder i ämnet icke ansåges tillfyllestgörande, utan endast af öfvergående natur, och derföre borde ersättas af mera fullständiga och genomgripande föreskrifter, hvartill förslag antagligen komme att redan vid det engelska parlamentets nästa sammanträde framläggas, det torde kunna ifrågasättas, huruvida en komité för ofvannämnda ändamål redan för det dåvarande borde förordnas. Härefter har Herr Statsministern för utrikes ärendena till svar å den Kejsarl. tyska regeringens ofvan berörda framställning, uti note till dess härvarande beskickning den 10 nästlidne November förklarar, hufvudsakligen, att som för afsedda ändamålet erfordrades, att de förenade rikenas lagstiftning i ämnet bringades till behöflig fullständighet, den väckta frågan vore af beskaffenhet att påkalla särskild uppmärksamhet af Kongl. Maj:ts regering; men att då de föreskrifter, som i England blifvit införda, syntes hafva endast provisorisk natur och troligen komme att under parlamentets nästa sammanträde i flera delar bringas till fulländning, samt det åsyftade ändamålet, för hvars ernående det vore af vikt att liknande bestämmelser i ämnet antoges af de förnämsta sjömakterna, kunde endast i högst ofullständig mån uppnås genom åtgärder af Kongl. Maj:ts regering allena, den Kongl. regeringen sannolikt komme att, innan beslut i saken fattades, afvakta icke blott de vidare åtgärder, som torde blifva i England vidtagna, än äfven frågans utveckling i Tyskland.

Då af hvad sålunda blifvit anfördt framgår, att regeringen redan tagit frågan om hand, anser Utskottet, med hänsyn jemväl till den uppenbara vigten deraf, att lagstiftningen i ämnet bör, så vidt möjligt är, blifva hos de sjöfartsidkande folken likformig, desto hellre mindre lämpligt, att, för närvarande och intill dess de förnämsta sjömakternas lagstiftning vunnit erforderlig utveckling, någon åtgärd i den af motionären angifna riktning vidtages, som Englands åberopade lagstiftning i ämnet, hvilken föranledts af flera der inträffade tvingande förhållanden, ännu är af allenast provisorisk natur samt, så vidt Utskottet kunnat inhemta, företeelserna i vårt land icke

äro af beskaffenhet att påkalla sådana provisoriska anordningars vidtagande, hvilket, i saknad af föredömen på detta lagstiftningsområde, här, liksom i England, för närvarande skulle blifva det enda möjliga.

På grund häraf föranlåtes Utskottet vördsamt förorda,
att motionen icke måtte till någon Riksdagens åtgärd
föranleda.

Stockholm den 16 Februari 1876.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kausli den 16 Febr. 1876, kl. 2 e. m.

*Uttåtande, i anledning af väckt förslag angående skrifvelse till
Kongl. Maj:t om vidtagande af åtgärder för utfärdande
af en fullständig handelslagbok för Sverige.*

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 2) har Herr *Axel Bergström* framhållit, huruledes icke allenast handelsrättens historiska utvecklings gång, utan äfven den omständighet, att användningen af deri innehållna rättsgrundsatser till följd af sakens natur blefve inskränkt till vissa områden af rättslifvet och till särskilda klasser af medborgare, hade med nödvändighet ledt och måste fortfarande leda dertill, att handelsrätten, ehvad den gjordes till föremål för vetenskaplig behandling eller lagstiftning, uppfattades och betraktades såsom ett sjelfständigt, specielt rättsinstitut. Af lätt insedda orsaker hade ock handelns idkare städse sträfvat att utbilda särskilda rättsnormer, tjenliga att befrämja utvecklingen af deras yrke, och under skilda tidevarf hade denna sträfvan